

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Pruszczy, z dnia 21 marca 2024r.*

**Program
Wspierania Rodziny w Gminie Pruszczy
na lata 2024-2026**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
I PODSTAWOWE REGULACJE PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU	5
II ZADANIA MIASTA I GMINY PRUSZCZ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZE.....	5
1. ZAGADNIENIA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	5
III DIAGNOZA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW GMINY PRUSZCZ.....	6
1. ADRESACI PROGRAMU.....	6
2. ANALIZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE PRUSZCZ.....	7
3. CHARAKTERYSTYKA GMINY PRUSZCZ.....	13
4. DANE DEMOGRAFICZNE.....	13
5. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA.....	14
6. SYTUACJA NA RYNKU PRACY.....	15
7. PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE.....	16
8. ZASOBY INSTYTUCJONALNE WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE.....	32
IV ANALIZA SWOT.....	36
V CEL GŁÓWNY PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024-2026.....	38
VI REALIZACJA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY.....	49
VII MONITORING, SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	50
VIII PODSUMOWANIE	50

Wprowadzenie

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026, zwany dalej Programem, powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach zadań własnych gminy. Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Pruszcz opierając się na dane z lat 2021-2023, które zostały poddane analizie. Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. Jest naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków a przede wszystkim jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Cechą wspólną wszystkich definicji rodziny jest to, że zapewnia ona ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być powiązane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny daje możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Głównym celem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

System wsparcia powinien obejmować rodziny biologiczne jak i zastępcze. Jeśli wystąpi konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 jest rozwijanie funkcjonującego w Gminie Pruszcz spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Planowane w programie działania, w zależności od celów, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

I PODSTAWOWE REGULACJE PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pruszcz na lata 2021-2026 – Załącznik do Uchwały Nr XXX/266/21 Rady Gminy w Pruszcze z dnia 28 stycznia 2021 r.

II ZADANIA MIASTA I GMINY PRUSZCZ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. ZAGADNIENIA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
- c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Mając na względzie powyższe uregulowania, założenia do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zasadę dobra dziecka i dobra rodziny, opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026. Jest to bazowy dokument Miasta i Gminy Pruszcz, mający na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

III DIAGNOZA SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW GMINY PRUSZCZ

1. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pruszcz na lata 2024-2026 są wszystkie rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie gminy Pruszcz a w szczególności:

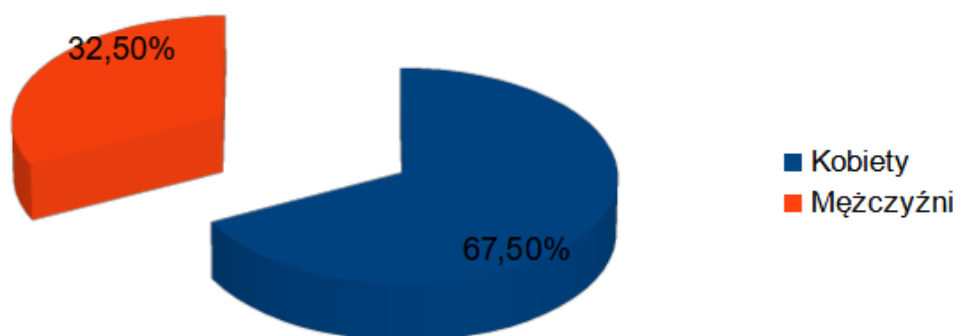
- Rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych
- rodziny, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
- rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- rodziny dysfunkcyjnych,
- rodziny przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo – wychowawcze,
- rodziny przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

2. ANALIZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE PRUSZCZ

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Pruszcz została oparta na badaniu oraz analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli środowiska lokalnego. Do analizy przedłożono 40 anonimowo wypełnionych ankiet skierowanych do mieszkańców gminy Pruszcz.

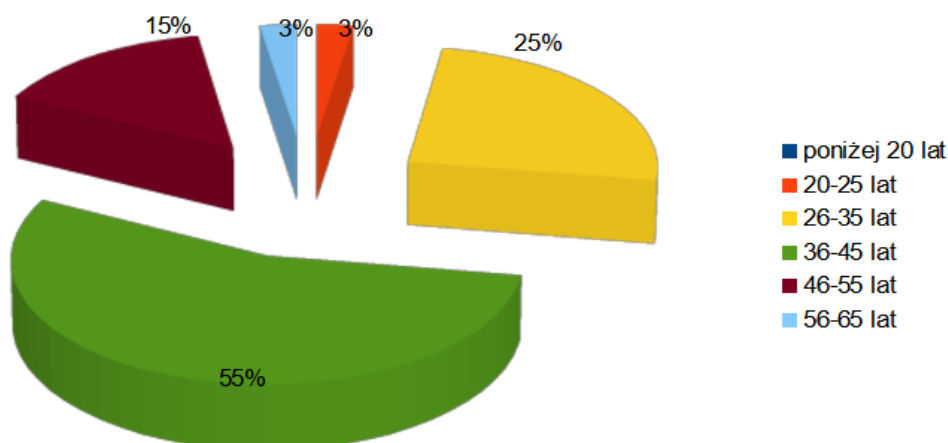
Wśród respondentów ankiet skierowanych do mieszkańców było 67,5% kobiet i 32,5% mężczyzn. Dominującą grupę respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 36-45 lat (55%). Mniejszy odsetek spośród respondentów stanowiły grupy osób w wieku 56-65 lat (3%) oraz 46-55 lat (15%) i 26-35 lat (25%). zaś najmniejszy odsetek wśród ankietowanych stanowiły osoby w wieku 20-25 lat (3%). Strukturę ankietowanych ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 1. Struktura ankietowanych według kryterium płci.

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

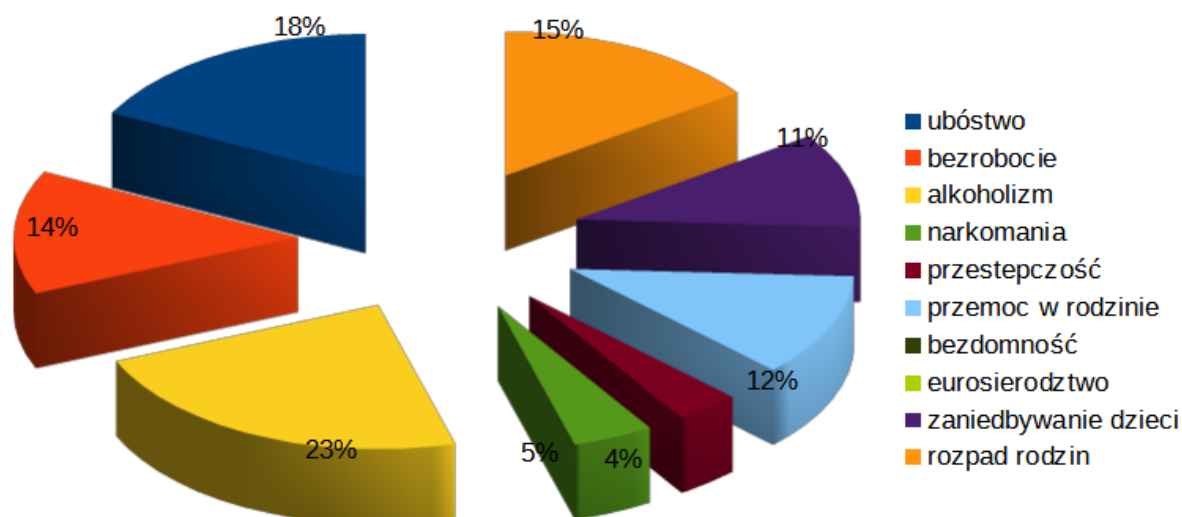
Wykres 2. Struktura ankietowanych według kryterium wieku.

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jak wynika z wypowiedzi udzielonych dla badania ankietowego, zdecydowana większość, bo 75% wszystkich respondentów, mieszka na terenie gminy Pruszcz od urodzenia, 25% ankietowanych zamieszkuje w gminie od 2 do 40 lat.

Wykres 3. Problemy, które uwidaczniają się w gminie i rzutują na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, według ankietowanych.

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Dane pozyskane z badania ankietowanego pozwoliły poznać opinię mieszkańców gminy na temat problemów, które najbardziej uwidaczniają się na terenie gminy Pruszcz, i które rzutują na prawidłowe funkcjonowanie rodzin. Poproszono o wskazanie maksymalnie 2 odpowiedzi. Według respondentów najbardziej problematycznym zjawiskiem jest alkoholizm, następnie ubóstwo, następnym z kolei jest rozpad rodzin, bezrobocie, przemoc w rodzinie, zaniedbywanie dzieci, przestępczość, narkomania.

Tabela 1. Obszary, w których należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, w celu poprawy jakości życia i kondycji rodzin terenu gminy Pruszcz.

Propozycja podjęcia działań w celu poprawy jakości życia I kondycji rodzin terenu gminy Pruszcz	Ocena Ankietowanych L. P.	Ocena Ankietowanych Proporcje procentowe
Przeciwdziałanie ubóstwu	13	33%
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	19	48%

Przeciwdziałanie narkomanii	2	5%
Zapobieganie bezdomności	1	3%
Ograniczenie bezrobocia	11	28%
Ochrona Macierzyństwa	-	-
Wpieranie rodzin Wielodzietnych	2	5%
Wspieranie rodzin niepełnych	7	18%
Zapewnienie opieki w żłobkach	10	25%
Zapewnienie opieki przedszkolnej	1	3%
Zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacji dzieci i młodzieży	4	10%
Wspieranie uczenia się przez całe życie	2	5%
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy domowej	8	20%
Pomoc osobom starszym	4	10%
Pomoc osobom niepełnosprawnym	1	3%

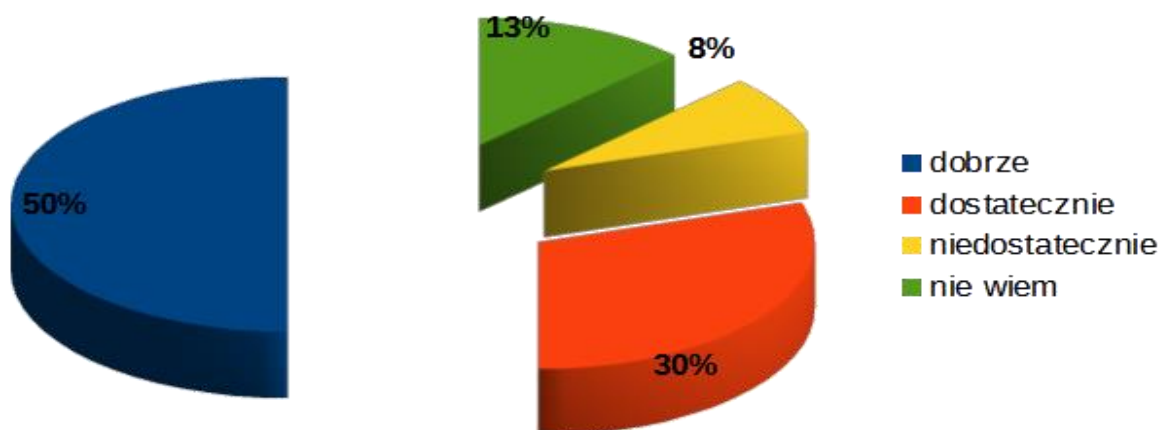
Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Z uzyskanej analizy badań ankietowych wynika, iż respondenci mieli możliwość wyboru najważniejszych obszarów, gdzie w odpowiedzi wskazano maksymalnie 2 odpowiedzi.

Powyższe wyniki wskazują, iż ankietowani mieszkańcy gminy Pruszcz, wybrali jako najważniejszy obszar działania w celu poprawy jakości życia rodzin i ich kondycji, jako przeciwdziałanie alkoholizmowi, przeciwdziałanie ubóstwu, ograniczenie bezrobocia, zapewnienie opieki w żłobkach, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy domowej, natomiast rzadziej wybieranym działaniem jest wpieranie rodzin niepełnych, pomoc osobom starszym, wspieranie rodzin wielodzietnych, przeciwdziałanie narkomanii, wspieranie uczenia się przez całe życie, oraz zapewnienie opieki przedszkolnej.

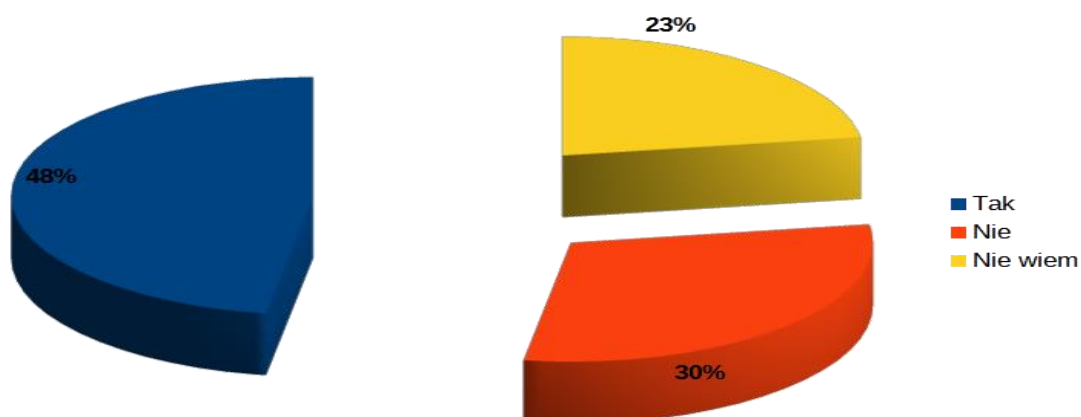
Dane pozyskane z badania ankietowego pozwoliły poznać opinie mieszkańców gminy na temat oceny oferty w zakresie edukacji oraz zaspokajania potrzeb w zakresie opieki przedszkolnej i opieki nad dzieckiem do lat 3., oraz atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w zakresie sportu i rekreacji, poza tym badano ocenę funkcjonalności i jakości oferty ochrony zdrowia. Rozkład uzyskanych odpowiedzi zgodnie z powyższymi wytycznymi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 4. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną w gminie?

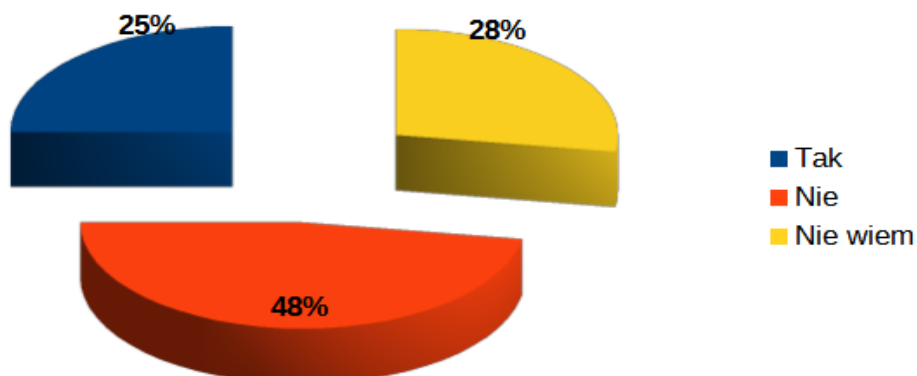
Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wykres 5. Czy Pani/ Pana zdaniem oferta opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

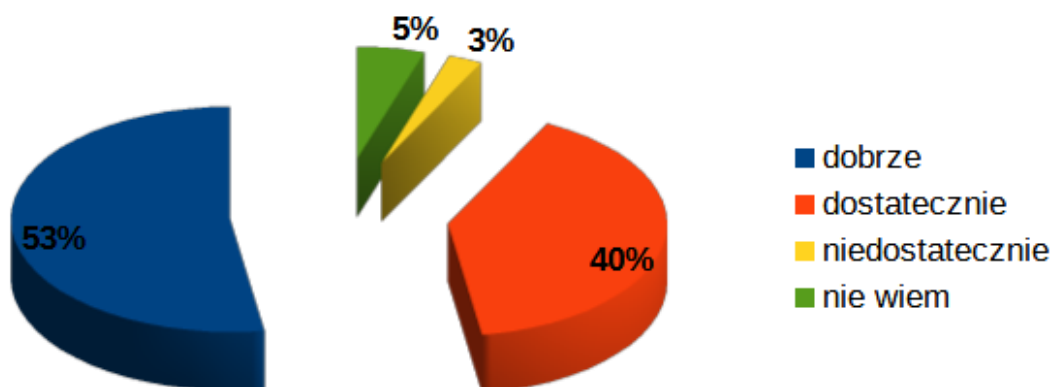
Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wykres 6. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki w żłobkach w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

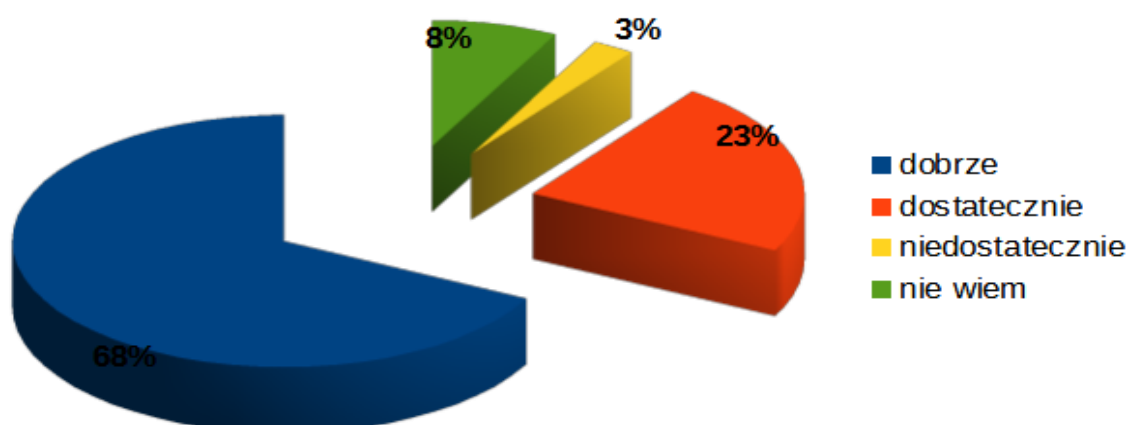
Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w gminie?

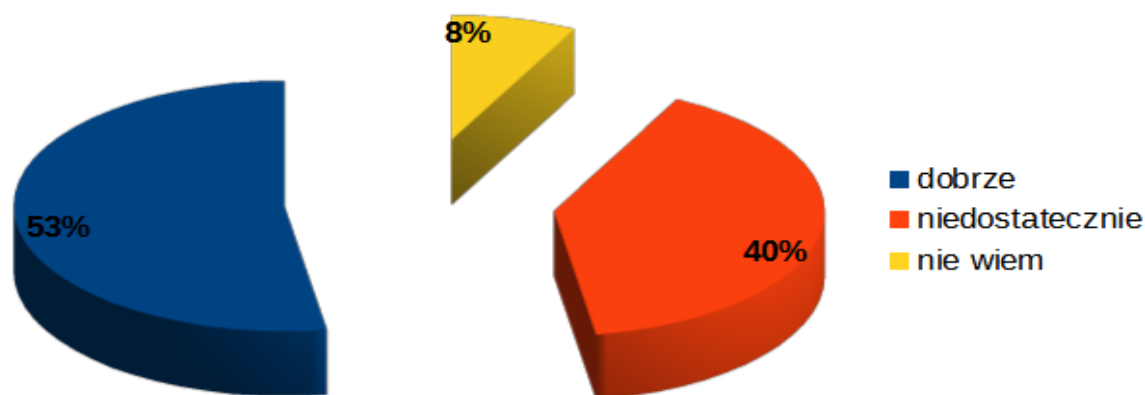
Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia ofertę gminy w zakresie sportu i rekreacji?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia funkcjonalność i jakość w zakresie ochrony zdrowia w gminie?

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestnicy badania przyznali, że oferta gminy w zakresie edukacji zaspokaja oczekiwania i potrzeby. Zdecydowana większość oceniła ją pozytywnie. Brakiem zaspokojenia potrzeb mieszkańców według ankietowanych jest oferta edukacyjna w żłobkach.

Zdaniem 48% ankietowanych oferta opieki przedszkolnej zaspokaja potrzeby mieszkańców, przeciwnego zdania było 30%. Jednocześnie 22% badanych nie potrafiło wypowiedzieć się w tej kwestii.

Tylko 25% badanych wyraziło pozytywne opinie jeśli chodzi o ofertę opieki nad dziećmi do lat trzech, zaś przeciwnego zdania jest 48% respondentów, jak oceniła zdecydowana większość, ta oferta nie zaspokaja potrzeb mieszkańców. Pozostała część ankietowanych nie była w tej sprawie zorientowana.

Badanie ankietowe uwzględniało również ocenę oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej. Rozkład udzielonych odpowiedzi prezentuje się następująco, mianowicie Zdecydowana większość ankietowanych ocenia pozytywnie ofertę kulturalną, ponieważ 52% respondentów odpowiedziało pozytywnie, 40% ocenia ofertę dostatecznie, 3% ankietowanych niedostatecznie ocenia ofertę, natomiast pozostali ankietowani nie posiadają wiedzy.

Podobnie szacuje się analiza oferty w zakresie sportu i rekreacji na terenie gminy Pruszcz, gdyż 68% badanych określa dobrze prezentowaną ofertę gminy, 22% odpowiada dostatecznie, 3% niedostatecznie, 7% nie posiada wiedzy.

Nadmieniając ofertę w zakresie ochrony zdrowia w gminie, 52% ankietowanych odpowiada, iż pozytywnie ocenia ofertę ochrony zdrowia, dla 40% respondentów jest to niedostateczna oferta, 8% badanych nie było w stanie wypowiedzieć się w kwestii.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY PRUSZCZ

Pruszcz jest gminą miejsko-wiejską w województwie kujawsko-pomorskim w powiecie świeckim. Od dnia 1 stycznia 2022 roku, miejscowość Pruszcz nabyła prawa miejskie, w związku z czym nastąpiły zmiany w nazewnictwie organów gminy. Gmina Pruszcz rozpościera się na obszarze 142 km² z liczbą mieszkańców 9,5 tys. Tworzą ją 24 wsie rozplanowane w 20 sołectw: Bagniewko, Brzeźno, Ciesleszyn, Gołuszyce, Grabówko, Luskówko, Łaszewo, Łowin, Łowinek, Małociechowo, Mirowice, Niewieścín, Parlin, Pruszcz, Rudki, Serock, Topolno, Wałdowo, Zawada, Zbrachlin. Gmina Pruszcz ma charakter typowo rolniczy; w strukturze gruntów przeważają użytki rolne, które zajmują znaczną (87%) część powierzchni gminy. Sprawną komunikację zapewnia dobrze rozwinięta sieć dróg oraz przebiegająca przez gminę droga ekspresowa S5, jak i dwie linie kolejowe.

4. DANE DEMOGRAFICZNE I WYBRANE ELEMENTY

Z końcem 2023 r. gmina Pruszcz liczyła 9 149 mieszkańców. Szczegółowe dane na temat struktury wiekowej ludności gminy i jej zmian w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1 881	1 846	1 822
liczba osób w wieku produkcyjnym	5 650	5 554	5 471
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 764	1 801	1 856
ogółem	9 295	9 201	9 149

Źródło: Urzędu Miasta i Gminy Pruszcz.

Jak pokazuje powyższa tabela nr 1, w ogólnej liczbie mieszkańców Miasta i Gminy Pruszcz najliczniejszą kategorię w latach 2021-2023 stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, jednak w porównaniu do roku 2021 ich liczba spadła. Spadła również liczba dzieci i młodzieży, a wzrosła liczba osób starszych.

Dane dotyczące przyrostu naturalnego w gminie przedstawia poniższa tabela z której wynika że w roku 2023 przyrost naturalny był ujemny. Dane dotyczące przyrostu naturalnego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba urodzeń żywych	94	78	78
liczba zgonów	124	107	99
przyrost naturalnym	-30	-29	-21

Źródło: Urzędu Miasta i Gminy Pruszcz.

5. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA

W latach 2021-2023 liczba mieszkań komunalnych i socjalnych w gminie pozostawała na zbliżonym poziomie. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe będące w posiadaniu gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba mieszkań komunalnych	14	14	14
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	28	36	34
przeciętna pow. mieszkania komunalnego	58 m ²	58 m ²	58 m ²
liczba mieszkań socjalnych	7	7	7
liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	18	15	18
przeciętna pow. mieszkania socjalnego	41m ²	41m ²	41m ²

Źródło: Urzędu Miasta i Gminy Pruszcz.

Dodatek do mieszkania to dofinansowanie państwowe wydawane w drodze decyzji administracyjnej przez wójta, prezydenta lub burmistrza, wypłacane tym osobom, które mają trudności w utrzymywaniu mieszkania lub domu. W gminie Pruszcz pomoc jest ta realizowana przez Urząd Miasta i Gminy w Pruszczu. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek	5	3	7
liczba przyznanych dodatków	34	33	34
wartość przyznanych dodatków (w zł)	6431,53	6826,82	7206,07

Źródło: Urzędu Miasta i Gminy Pruszcz

W latach 2021-2023 wahała się liczba rodzin, którym przyznano dodatki mieszkaniowe. W porównaniu do roku 2021 wzrosła liczba wypłacanych dodatków oraz wzrosły kwoty przeznaczone na ten cel.

6. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

W gminie Pruszcz na 1000 mieszkańców pracuje 141osób . 63,7% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 36,3% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Pruszcz wynosiło w 2021 roku 4,9% (6,1% wśród kobiet i 3,8% wśród mężczyzn). W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Pruszcz wynosiło 5 211,03 PLN, co odpowiada 86.80% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Pruszcz 663 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 198 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy. 20,8% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Pruszcz pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 38,8% w przemyśle i budownictwie, a 16,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,9% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa

ryнку

nieruchomości).¹

Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie. 6,1% Kobiety 3,8% Mężczyźni gm. Pruszcz 4,9% Województwo 7,7% Polska 5,4%.²

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu, w latach 2021-2023 liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Pruszcz ulegała wahaniom, wykazując tendencję spadkową. Podobny trend miał miejsce odnośnie udziału osób bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym. W analizowanym okresie wśród osób pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

¹ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Pruszcz#rynek-pracy,dane na dzień 31.12.2021

² <https://www.polskawliczbach.pl/>, dane na dzień 31.12.2021

Tabela 6. Bezrobotni w gminie Pruszcz w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba bezrobotnych w gminie	160	143	148
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	92	83	74
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	68%	58%	50%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu.

Zatrudnienie daje nam poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa. Utrata pracy niejednokrotnie staje się traumatycznym przeżyciem, z którym trudno się pogodzić. W takim momencie stajemy się bezradni, tracimy wiarę w swoje umiejętności, martwimy się o przyszłość, o to w jaki sposób zaspokoimy potrzeby najbliższych i swoje. Taka sytuacja niejednokrotnie sprzyja popadaniu w uzależnienia (alkohol, narkotyki), a negatywne emocje, które towarzyszą osobie, która utraciła zatrudnienie mogą potęgować zachowania agresywne, przemocowe. Jednak nie zawsze taki scenariusz musi się zrealizować. Utrata zatrudnienia może wpłynąć na to, że zaczniemy „inwestować w siebie”, zwiększać swoje umiejętności poprzez udział w kursach, szkoleniach. Utrata pracy może sprzyjać także zastanowieniu się nad własną karierą zawodową, czy to co dotychczas wykonywaliśmy dawało nam satysfakcję, czy może czas na zmiany, na przebranżowienie się.

7. PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE

Przestępstwa z kategorii: włamań, uszkodzeń mienia, uszkodzeń ciała, nie alimentacji, znieważenia, nielegalnego połowu ryb, prawa łowieckiego, znęcania się, gróźb karalnych, nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi, stalkingu i oszustw przedstawia poniższa tabela. W latach 2021-2023 liczba przestępstw z roku na rok zmniejszała się. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Przestępstwa stwierdzone na terenie Miasta i Gminy w 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
Liczba przestępstw ogółem	87	73	63
Przedział wiekowy sprawców	17-72	17-61	17-60

Źródło: Posterunek Policji w Pruszcz

Z pozyskanych danych wiadomo, iż Funkcjonariusze Policji na terenie gminy Pruszcz podczas obowiązków służbowych i interwencji sporządzili w latach 2021-2023 łącznie 18 formularzy „Niebieskich Kart”.

Wg danych GUS w 2021 r., wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Pruszczu wynosi 74,30% i jest porównywalny do wskaźnika wykrywalności dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz nieznacznie większy od wskaźnika dla całej Polski.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Świeciu prowadził w minionym roku 2023 wobec mieszkańców gminy Pruszcz następujące nadzory w sprawach dotyczących:

- 13 dotyczących nadzoru nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej, gdzie nadzorem kuratora objęto 18 osób dorosłych i 22 dzieci
- 23 dotyczące nadzoru nad leczeniem odwykowym
- 7 dotyczących nadzoru nad nieletnim
- 17 dozorów (w tym 7 w Systemie Dozoru Elektronicznego).

Zważywszy na zakres pozyskanych danych z Komendy Powiatowej Policji w Świeciu wiadomo, iż w 2020 roku na terenie gminy Pruszcz zanotowała dwa przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie, dotyczące Zniesławienia za pomocą środków masowego komunikowania oraz przestępstwo znęcania się psychicznego. W roku 2021 nie odnotowano żadnego przestępstwa. W roku 2022 odnotowano jedno przestępstwo uszkodzenia mienia, dokonane przez osoby nieletnie. Natomiast w roku 2023 również nie odnotowano ani jednego przestępstwa przez osoby nieletnie. Wiek sprawców popełnianych przestępstw jest zawsze od 13- 17 lat.

Biorąc pod uwagę zakres zebranych informacji, oraz podejmowane działania związane z przeciwdziałaniem przestępczości, przeprowadzono ankietę wśród 40 respondentów i zapytano o zdanie Jakie Pani/Pana zdaniem należałoby podjąć działania w celu poprawy życia mieszkańców gminy? Poniższa tabela obrazuje wyniki badań.

Tabela 8. Jakie Pani/Pana zdaniem należałoby podjąć działania w celu poprawy życia mieszkańców gminy?

Zakres proponowanych działań	Odpowiedzi Respondentów w L. P.	Odpowiedzi Respondentów wyrażone procentowo
przeciwdziałanie społecznej bierności, kierowanie działań na aktywizację zawodową podopiecznych	22	55%
podejmowanie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych oraz uzależnionych	7	18%

wzmocnienie pomocy niematerialnej (doradztwo, pomoc psychologiczna i prawna)	7	18%
rozszerzenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	2	5%
współpraca z policją, organizacjami i instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym	5	12%
szerzenie oświaty w tym zakresie (kształtowanie świadomości) wśród dzieci, młodzieży i dorosłych	6	15%
udzielanie pomocy, (w tym również prawnej)	5	12%
organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych	10	25%
organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	16	40%
zapewnienie w każdej szkole pomocy psychologa i pedagoga	3	8%

Źródło: Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zobrazowane powyżej dane z tabeli ukazują potrzeby mieszkańców gminy, które poprawiłyby ich życie. Zdecydowana większość Respondentów tj. 55% wskazuje, iż w celu poprawy życia mieszkańców należałoby podjąć działania w zakresie przeciwdziałania społecznej bierności, kierowanie działań na aktywizację zawodową podopiecznych, 40% ankietowanych odpowiada na powyższe pytanie, iż działania związane z organizacją wolnego czasu dla dzieci i młodzieży poprawi życie mieszkańców gminy, następnym wskaźnikiem 25% jest organizacja grup wsparcia dla osób uzależnionych, 18% wzmocnienie pomocy niematerialnej (doradztwo, pomoc psychologiczna i prawna), 15 % szerzenie oświaty w tym zakresie (kształtowanie świadomości) wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, 12 % współpraca z policją, organizacjami i instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym, oraz udzielanie pomocy, (w tym również prawnej). Zaledwie 8% ankietowanych wskazało zapewnienie w każdej szkole pomocy psychologa i pedagoga, najmniejszy wskaźnik

odpowiedzi tj. 5% respondentów wskazuje na rozszerzenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

8. ZASOBY INSTYTUCJONALNE WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Pruszcz realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu. Celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby uprawnienia i możliwości, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach godnych człowieka, zapobieganie powstaniu nowych problemów społecznych przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, a także wspieranie rodzin wychowujących dzieci poprzez finansowe wsparcie na pokrycie potrzeb związanych z ich wychowaniem.

Wybrane formy pomocy, udzielonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu osobom i rodzinom zamieszkującym na terenie Miasta i Gminie Pruszcz w latach 2021-2023, przedstawia poniższa Tabela nr 7.

Jak pokazuje zestawienie, w roku 2023 liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych spadła, w stosunku do roku 2022 – o 18 , zaś w stosunku do roku 2021 - o 19.

Tabela nr 9. Wybrane formy pomocy udzielanej w latach 2021-2023

Rodzaj udzielonej pomocy	rok 2021	rok 2022	rok 2023
Ogółem liczba rodzin objętych pomocą, w tym: świadczeniami pieniężnymi (zasiłek stały, okresowy, zasiłek celowy, w tym zasiłek na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” i zasiłek celowy specjalny), jak świadczeniami niepieniężnymi (praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej),	211	210	192
Liczba rodzin objętych pomocą z zakresu wspierania rodziny (asystent rodziny)	17	16	18

Liczba rodzin objętych pomocą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (rodziny, w których prowadzona była procedura „Niebieskiej Karty”)	11	11	9
Liczba rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia „Za życiem”:	-	1	1
Liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych	5	3	7
Liczba rodzin korzystających ze stypendium szkolnego:	72	45	28

Źródło: POMOST, GOPS Pruszcz

Odnotowano zauważalny wzrost liczby rodzin objętych pomocą z zakresu wspierania rodziny, można zauważyć w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze: 18 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w roku 2023, 16 rodzin - w roku 2022 oraz 17 rodziny - w roku 2021. W latach 2021-2023, liczba rodzin objętych wsparciem w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest na zbliżonym poziomie (dotyczy rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”), liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych jak pokazuje powyższa tabela ma tendencję wzrostową, spada natomiast liczba rodzin korzystających ze stypendium szkolnego. Tabela nr 8 przedstawia liczbę rodzin i osób w tych rodzinach, korzystających z pomocy społecznej w latach 2021-2023, z podziałem według kryterium i powodów przyznania pomocy, stanowiącej powód przyznania pomocy (przy łącznym spełnieniu kryterium dochodowego kwalifikującego do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej). Dotyczy osób i rodzin, korzystających ze świadczeń przyznanych decyzją administracyjną.

Tabela nr 10. Rodziny korzystające z pomocy w latach 2021-2023 ze względu na powody przyznania pomocy.

Występująca w rodzinie losowość – powód przyznania pomocy liczba rodzin ogółem	2021	2022	2023
Ubóstwo	133	132	126
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	7	6	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	33	35	26
Bezrobocie	72	63	57

Niepełnosprawność	120	111	108
Długotrwała choroba	49	51	54
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego	9	10	13
W tym rodziny niepełne:	6	6	7
Wielodzietne	0	1	2
Przemoc w rodzinie	1	1	1
Alkoholizm	3	5	3
Narkomania	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	2	5
Zdarzenie losowe	1	12	2
Sytuacja kryzysowa	0	1	0

Źródło: POMOST, GOPS Pruszcz

Jak pokazuje powyższe zestawienie, główną przyczyną przyznania decyzją świadczeń z pomocy społecznej było ubóstwo. Należy dodać, że liczba rodzin, korzystających z pomocy nieznacznie zmalała w roku 2023. Drugą, pod względem liczebności, grupę rodzin objętych pomocą w omawianych latach, stanowiły rodziny, w których występował problem niepełnosprawności – w tym przypadku ich liczba także spadała w 2023 roku. Na trzecim miejscu, wśród przedstawionych w tabeli nr 2 powodów przyznania pomocy, znajduje się problem bezrobocia. W roku 2021 liczba rodzin, w przypadku których bezrobocie stanowiło powód przyznania pomocy wyniosła 72, co stanowi spadek w stosunku do roku 2023 o 15 rodzin.

Ponadto, dane statystyczne wskazują na tendencję rosnącą w roku 2023, w odniesieniu do roku 2021, liczby rodzin objętych pomocą ze względu na występowanie w rodzinie bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. Istotnymi przyczynami udzielania mieszkańcom gminy wsparcia ze strony pomocy społecznej była potrzeba ochrony macierzyństwa oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Jedną z form wsparcia świadczonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu, skierowanych do rodzin przeżywających trudności, jest prowadzenie pracy socjalnej w rodzinie.

Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód. Celem pracy socjalnej jest udzielenie pomocy osobie/rodzinie w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności

życiowej oraz jej zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, a także poprawa funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie przez pracownika socjalnego diagnozy sytuacji w rodzinie, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji i posiadanego potencjału osoby/rodziny oraz realizację działań określonych w planie pomocy przy aktywnej współpracy rodziny.

Jak pokazuje poniższe zestawienie w Tabeli nr 3, w roku 2021 liczba rodzin z problemem niewydolności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego, objętych pracą socjalną, wyniosła - 133, co stanowi wzrost w stosunku do roku 2022 o 55 rodzin (41%) oraz wzrost o 28 rodzin (44,4%) w stosunku do roku 2022 61 rodzin, (32%). Pracą socjalną ze względu na występowanie przemocy w rodzinie objętych było: w 2021 i w 2022 roku po 11 rodzin, w 2023 r. – 9 rodzin, co oznacza tendencję spadkową .

Tabela nr 11. Praca socjalna w latach 2021-2023

Praca socjalna w latach 2021-2023			
Rok:	2021	2022	2023
Ogółem:	133	188	249
Niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego	17	16	18
Przemoc domowa	11	11	9

Źródło: POMOST, GOPS PRUSZCZ

Dodatkową formą pomocy jest **kontrakt socjalny**. Istotną rolę w pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu odgrywa praca socjalna czyli interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód, prowadzona jest w oparciu o dokonanie przez pracownika socjalnego diagnozy sytuacji w rodzinie. Chcąc uzyskać lepsze efekty oddziaływań pracownik socjalny z osobą ubiegającą się o pomoc zawiera kontrakt socjalny czyli pisemną umowę, która określa uprawnienia i zobowiązania obydwu stron w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych w jakiej znalazła się osoba lub rodzina. W 2021 roku nie został zawarty kontrakt socjalnym, natomiast w 2022r., i 2023 r., kontraktem została objęta 1 osoba.

Kolejną bardzo istotną formą wsparcia realizowaną przez GOPS w Pruszczu są **Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze dla osób zaburzonych psychicznie**. Zapotrzebowanie na usługi utrzymuje się na podobnym poziomie w latach 2021-2023, w szczególności na rzecz dzieci, u których coraz częściej

diagnozowany zostaje Zespół Aspergera czy wszelkie objawy Autyzmu Atypowego, mieszczące się w grupie tak zwanych „całościowych zaburzeń rozwojowych”. Charakteryzują się one głównie trudnościami w zakresie nawiązywania interakcji społecznych i komunikacji oraz ograniczonym i stereotypowym repertuarem zachowań i aktywności (np. obsesyjnym skupieniu na swoim hobby, dużą niechęcią do zmian) co rzutuje na wszystkie obszary funkcjonowania człowieka. Nadmieniam, że omawiane świadczenie jest odpłatne, o ile dochód na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium osoby samotnie gospodarującej. W 2021 roku usługami objęto 11 osób, na rzecz których wykonano 785 świadczeń, w 2022 roku omawianymi usługami objęto 10 osób, na rzecz których wykonano 796 świadczeń oraz w 2023 roku w/w usługami objęto 13 osób z liczbą świadczeń 1 169.

W strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu wyodrębniony jest **Dział Świadczeń Rodzinnych**, który zajmuje się realizacją ustaw: o świadczeniach rodzinnych; o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”; o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz innych ustaw. Uzyskiwane świadczenia są dużym wsparciem dla rodzin zamieszkujących na terenie naszej gminy.

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł, natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kwoty 764,00 zł. Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- a) 18. roku życia lub
- b) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia, albo
- c) 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- a) 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia;
- b) 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia
- c) 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia. Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują z tytułu (przy spełnieniu wymogów ustawowych):

1. urodzenia dziecka – 1.000,00 zł jednorazowo;
2. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł miesięcznie;
3. samotnego wychowywania dziecka – 193,00 zł miesięcznie na jedno dziecko, jednak nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci, w przypadku dziecka niepełnosprawnego 273,00 zł miesięcznie na 1 dziecko, nie więcej niż 546,00 zł miesięcznie na wszystkie dzieci;

4. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95,00 zł miesięcznie;
5. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 90,00 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5. roku życia; 110,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia;
6. rozpoczęcia roku szkolnego - 100,00 zł jednorazowo w miesiącu rozpoczęcia roku szkolnego;
7. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 113,00 zł miesięcznie, jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się szkoła; 69,00 zł miesięcznie, jeżeli dziecko dojeżdża z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się szkoła, przez okres 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – przysługuje z tytułu urodzenia żywego dziecka, jeżeli dochód w przeliczeniu za osobę nie przekracza 1.922,00 zł, a kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż do 10-go tygodnia ciąży do porodu w wysokości 1.000,00 zł jednorazowo.

Zasilek pielęgnacyjny – przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasilek pielęgnacyjny przysługuje:

- a) niepełnosprawnemu dziecku;
- b) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- c) osobie, która ukończyła 75 lat;
- d) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia

Zasilek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne (po spełnieniu wymogów ustawowych) 2.988,00 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie (po spełnieniu wymogów ustawowych) 1.000,00 zł miesięcznie.

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu „Za życiem”(po spełnieniu wymogów ustawowych) 4.000,00 zł jednorazowo.

W latach 2021-2023 wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano ulegała niewielkim wahaniom, wykazując tendencję wzrostową; jednocześnie malała liczba rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia rodzinne. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela

Tabela nr 12. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
wielkość wydatków na świadczenia rodzinne (w zł)	4 039 682	4 308 176	4 910 297
liczba rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia	574	529	515
rodzaj świadczenia	liczba wypłaconych świadczeń		
zasiłek rodzinny	5562	4706	4122
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	19	18	22
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	39	34	39
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	230	196	134
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	602	543	481
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	623	516	434
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	903	823	679
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1133	1042	1039
zasiłek pielęgnacyjny	4550	4514	4596
świadczenie pielęgnacyjne	902	1096	1202
zasiłek dla opiekuna (ZDO)	23	0	0
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	56	31	45
świadczenie rodzicielskie	251	171	210

za życiem	0	1	1
-----------	---	---	---

Źródło: Referatu Świadczeń Rodzinnych GOPS Pruszcz

Gmina Pruszcz udzielała także wsparcia w formie **świadczenia alimentacyjnego**, które przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 13. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2021	2023
liczba rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia alimentacyjne	35	35	35
Ilość przyznanych świadczeń alimentacyjnych	662	670	670
wielkość wydatków na świadczenia alimentacyjne (w zł)	272 879	253 087	308 688

Dane Referatu Świadczeń Rodzinnych GOPS Pruszcz.

W 2023 r. wydano rodzinom z terenu gminy Pruszcz 225 **Kart Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzice (rodzic lub małżonek rodzica) mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do 18. roku życia,
2. w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dane na temat Karty Dużej Rodziny w gminie Pruszcz zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela nr 14. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2023

Zakres danych	2021	2022	2023
Liczba wnioskujących osób	95	125	225
Liczba rodzin objętych wsparciem	41	125	101
Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	36	51	67

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu.

W ramach programu „**Posilek w szkole i w domu**” z pomocy skorzystało w 2023 roku z terenu Gminy Pruszcz 74 dzieci z 36 rodzin a także 3 dzieci pochodzących z Ukrainy. W roku 2022- 75 dzieci z 41 rodzin i 62 dzieci z 33 rodzin w 2021 roku.

W latach 2021-2023 liczba rodzin objętych pomocą GOPS wahała się, osiągając największą wartość w 2021 r. – 211 rodzin. Wahała się także liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy Ośrodka. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 15. Rodziny objęte pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2023

Zakres danych	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych pomocą	211	210	192
w tym nowych w danym roku rodzin objętych pomocą ośrodka	78	79	65
Liczba rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka	32	38	31
Liczba rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	17	16	18
w tym nowych w danym roku rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych	1	1	2

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu.

W latach 2021-2023 gmina ponosiła odpłatność za dwoje dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w 2023 r. w pieczy zastępczej przebywało 11 dzieci, co znajdowało przełożenie na koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej.

Ilość rodzin zastępczych na terenie gminy Pruszcz prezentuje poniższa tabela

Tabela 16. Piecza zastępcza w gminie w latach 2021-2023

Zakres danych	2021	2022	2023
Liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	8	10	11
Liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	2	2	1
Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie gminy	6 rodzin zastępczych w tym 1 Rodzinny Dom Dziecka	7 rodzin zastępczych w tym 1 Rodzinny Dom Dziecka	6 rodzin zastępczych w 1 rodzinnym Dom Dziecka
Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej, placówek opiekuńczo-wychowawczych (w zł)	120 367,11	115 811,76	105 90,70

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszu.

Jednym z najistotniejszych czynników warunkujących właściwe funkcjonowanie dziecka w środowisku społecznym jest zdolność rodziców do prawidłowego reagowania w sytuacjach wychowawczych, uwzględniająca potrzeby dziecka, określona przez wiedzę, system wartości i norm. Niezbędna jest świadomość celów wychowania i umiejętność działania wychowawczego. Systemy rodzinne, w których rodzice mają trudności w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych są częściej narażone na występowanie niedostatku, ubóstwa oraz wykluczenia społecznego. Znaczenie i rola rodziny w całokształcie rozwoju dziecka jest ogromna, zaś umiejętności wychowawcze rodziców mają kluczowe znaczenie. Każde dziecko wymaga komunikowania uczuć oraz udzielania wsparcia stosownego do wieku i potrzeb indywidualnych. Prawidłową postawę rodzicielską cechuje akceptacja dziecka, współdziałanie z dzieckiem oraz uznanie praw dziecka. Rodziców, których negatywne wzorce zachowań w sposób stały i dominujący wpływają na życie dziecka, cechują postawy rodzicielskie negatywne, tj.: postawa unikająca, postawa odrzucająca, postawa nadmiernie chroniąca, postawa nadmiernie wymagająca. Udzielanie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych stanowi zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadanie obowiązkowe gminy. Zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informacje o rodzinie

przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny. Po otrzymaniu wniosku kierownik ośrodka pomocy społecznej przydziela rodzinie asystenta rodziny.

W roku 2023 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszczu zatrudnionych było 2 asystentów rodziny, którzy obejmowali wsparciem 18 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno – socjalnym, opiekuńczo – wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem kilkuletnich a nawet kilkunastoletnich zaniedbań czy też zaniechań.

Asystenci rodziny:

- prowadzą treningi w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym planowanie budżetu domowego, trening przygotowywania posiłków,
- towarzyszą klientom podczas załatwiania spraw urzędowych,
- monitorują stan zdrowia dzieci, realizacja szczepień i badań, towarzyszą rodzicom podczas wizyt z dziećmi u lekarza,
- monitorują sytuację przedszkolną i szkolną dzieci oraz ich postępy w nauce,
- modelują sposoby spędzania czasu wolnego rodziców z dziećmi,
- wspierają kobiety w ciąży - pomoc w przygotowaniu się na urodzenie dziecka, edukacja rodziców w zakresie pielęgnacji noworodków i małych dzieci,
- motywują osoby zmagające się z uzależnieniem do podjęcia terapii,
- współpracują z instytucjami odpowiedzialnymi za pieczę zastępczą, motywują rodziców biologicznych do nawiązania kontaktu z tymi jednostkami,
- opiniują możliwości powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pod opiekę rodziców biologicznych,

- motywują do uczestnictwa w zajęciach podnoszących kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodziców,
- uczestniczą w rozprawach sądowych, piszą sprawozdania do sądu o podjętych działaniach i osiągniętych efektach w przypadku sądowego zobligowania rodziców do podjęcia współpracy z asystentami rodzin.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w Gminie w latach 2021-2023.

Tabela 17. Asystenci rodziny w gminie w latach 2021-2023

Zakres danych	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny	2	2	2
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	17	16	18
Liczba dzieci w tych rodzinach	33	37	47
Przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	29	40	39

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu.

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej świadczy **Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. W latach 2021-2023 członkowie GKPiRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące z odpowiednio: 20, 15 i 10 osobami wobec których toczyło się postępowanie.

GKPiRPA występowała również do sądu z wnioskami o podjęcie leczenia odwykowego (dla 8,14,3 osób uzależnionych od alkoholu w latach 2021-2023). W analizowanym okresie (2023) GKPiRPA utworzyła 1 Niebieską Kartę, prowadziła rozmowy z 3 osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. Urząd Miasta i Gminy Pruszczy w 2023 r. przeznaczył 247.619.39zł na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień i przemocy domowej umożliwiają i normują odpowiednie akty prawne, a do podstawowych w tym zakresie należy Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularza „Niebieska Karta”, (Dz. U. z 2023r., poz. 1870) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 marca 2023 r. w sprawie procedury przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.

W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli GOPS-u, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, GKPirPA i organizacji pozarządowych, a wszystkie te działania koordynuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego we współpracy z członkami grup diagnostyczno – pomocowych.

Zespół Interdyscyplinarny pełni więc niezwykle istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy domowej.

Szczegółowe dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2021-2023

Zakres danych	2021	2022	2023
Liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	12	12	14
Liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	4
Liczba spotkań grup roboczych ZI	20	17	18
Liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	11	11	9
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	2	4	3
w tym sporządzonych przez Policję	6	6	6
Liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	8	10	4
Liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	3	1	-
Liczba spraw sądowych	7	-	-
Zakończonych wyrokiem	-	-	-
Zakończonych wyrokiem skazującym na osadzenie w zakładzie karnym	-	-	-
Zakończonych wyrokiem w zawieszeniu	-	-	-
umorzonych	-	-	-

Źródło: Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Pruszczu.

8. ZASOBY INSTYTUCJONALNE WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE

Środowisko rodzinne reprezentujące właściwe postawy rodzicielskie, budujące dobrą, przepojoną miłością, życzliwością oraz serdecznością atmosferę domu, w znacznym stopniu wpływa na kształtowanie pozytywnych zachowań u dziecka oraz na jego prawidłowy rozwój społeczny i psychiczny.

Dziecko będące pełnoprawnym członkiem rodziny, która w pełni je akceptuje, podejmuje maksymalne starania, chętnie się uczy, rozwija swoje zainteresowania, staje się samodzielne i odpowiedzialne oraz zdolne do zaspokajania potrzeby bezpieczeństwa, osiągnięcia dojrzałości emocjonalnej i psychicznej.

Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. W Gminie Pruszcz funkcjonują różnorodne instytucje i organizacje, realizujące zadania na rzecz dziecka i rodziny. Stanowią one swoisty kapitał umożliwiający prowadzenie szerokiego, instytucjonalnego i interdyscyplinarnego wsparcia dla rodzin. Zasoby instytucjonalne Gminy Pruszcz działające na terenie gminy na rzecz dziecka i rodziny przedstawia poniższa tabela nr 11.

Tabela nr 19. Zasoby Gminy Miejskiej Pruszcz działające w obszarze wspierania rodziny mające siedzibę na terenie miasta Pruszcz

l.p.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Urząd Miasta i Gminy Pruszcz	ul. Główna 33, 86-120 Pruszcz
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Główna 33, 86-120 Pruszcz
3.	Zespół Interdyscyplinarny	ul. Główna 33, 86-120 Pruszcz
4.	Punkt Konsultacyjny	ul. Sportowa 1, 86-120 Pruszcz
5.	Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Główna 33, 86-120 Pruszcz
6.	Posterunek Policji w Pruszczu	ul. Główna 33, 86-120 Pruszcz
7.	Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Sportowa 1, 86-120 Pruszcz
8.	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji	ul. Sportowa 10A, 86-120 Pruszcz
9.	NZOZ „Nowy Szpital” Przychodnia zdrowia w Pruszczu	ul. Zamknięta 7, 86-120 Pruszcz
10.	NZOZ AGAMED	ul. Dworcowa 8/1, 86-120 Pruszcz
11.	Gminny Ośrodek Rehabilitacji	ul. Łowińska 9, 86-120 Pruszcz
12.	Przychodnia Rodzinna Almedic	ul. Łowińska 8c, 86-120 Pruszcz

13.	NZOZ „Nowy Szpital” ośrodek zdrowia w Serocku	ul. Mickiewicza 8, Serock 86-120 Pruszczy
14.	Szkoła Podstawowa w Pruszczy	ul. Kościelna 4, 86-120 Pruszczy
15.	Szkoła Podstawowa w Serocku	ul. Wyzwolenia 47, Serock 86-120 Pruszczy
16.	Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Niewieścinie z siedzibą w Zbrachlinie	Niewieścin 45, Zbrachlin 17 86-120 Pruszczy
17.	Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka w Łowinku	ul. Szkolna 1, Łowinek, 86-120 Pruszczy
18.	Przedszkole Samorządowe w Pruszczy	ul. Kościelna 2, 86-120 Pruszczy
19.	Przedszkole Samorządowe w Serocku	ul. Dworcowa 1, Serock, 86-120 Pruszczy .
20.	Dom Pomocy Społecznej w Gołuszycach	Gołuszyce 26, 86-120 Pruszczy
21.	Dom Dziecka w Topolnie	Topolno 45, 86-120 Pruszczy
22.	Parafia p. w. Trójcy Św. w Pruszczy	Plac Jana Pawła II 1, 86-120 Pruszczy
23.	Parafia p. w. Matki Bożej Różańcowej w Serocku	ul. Wyzwolenia 26, Serock, 86-120 Pruszczy
24.	Parafia p. w. Św. Jakuba Apostoła w Niewieścinie	Niewieścin 19, 86-120 Pruszczy
25.	Parafia p. w. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Topolnie	Topolno 46, 86-120 Pruszczy
26.	Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy w Pruszczy	ul. Łowińska 9, 86-120 Pruszczy
27.	Koła Gospodyń Wiejskich	8 miejscowości gminy
28.	Ochotnicza Straż Pożarna	12 miejscowości gminy
29.	Stowarzyszenie Aktywna Młodzież w Serocku	ul. Wyzwolenia 47, Serock, 86-120 Pruszczy

30.	Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Niewieścinie	Niewieścin 19a, 86-120 Pruszcz
31.	Stowarzyszenie „ Miś-My i Świat”	Zbrachlin 34, 86-120 Pruszcz
32.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Pomorzanin”	ul. Wyzwolenia 47, Serock, 86-120 Pruszcz

Źródło: Urzędu Miasta i Gminy Pruszcz.

Mieszkańcy gminy Pruszcz, oprócz podmiotów działających lokalnie, mogą korzystać ze wsparcia instytucji ponadlokalnych, regionalnych i ogólnopolskich. Mieszkańcy gminy korzystali ze wsparcia **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu.**

Dane dotyczące działalności PCPR w odniesieniu do mieszkańców gminy Pruszcz w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2023 przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tabela nr 20. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Zakres danych	2021	2022	2023
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka	2	2	1
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	8	10	11
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2	2	1

Źródło: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu.

Dzieci i rodziny z gminy objęte są także wsparciem **Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świeciu.** Do poradni zazwyczaj kierują nauczyciele z placówek systemu oświaty, którzy zauważyli u dzieci niepokojące objawy lub zachowania. Dzieci i młodzież mogą korzystać z usług specjalistów – m.in. psychologa, pedagoga, terapeuty oraz logopedy. Placówka oferuje dzieciom i młodzieży różne formy wsparcia, m.in.: indywidualne lub grupowe zajęcia terapeutyczne, grupy wsparcia, prowadzenie mediacji, interwencje kryzysowe, porady i konsultacje, realizuje zadania m.in. poprzez: konsultację, diagnozę, terapię, doradztwo, wydawanie opinii i orzeczeń, a także przez działalność profilaktyczną i informacyjną.

Poniższa tabela przedstawia poszerzony wykaz podmiotów wspierających rodziny i dzieci z gminy Pruszcz usytuowanych poza gminą.

Tabela nr 21. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystają mieszkańcy gminy Pruszcz m.in.

l.p.	nazwa jednostki	adres
1.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Klasztorna 2, 86-100 Świecie
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Wojska Polskiego 195A, 86-100 Świecie
3.	Powiatowy Urząd Pracy	
4.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	ul. Wojska Polskiego 173, 86-100 Świecie
5.	Sąd Rejonowy	ul. Sądowa 12, 86-100 Świecie
6.	Komenda Powiatowa Policji	ul. Wojska Polskiego 153, 86-100 Świecie
7.	Kujawsko-pomorskie Stow. Pomocy Bliźniemu Judym	ul. Powstańców 35, 89-200 Kołaczkowo
8.	Środowiskowy Dom Samopomocy	Gądecz 33, 86-022 Dobrcz
9.	Dom Pomocy Społecznej Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo	ul. Wojska Polskiego 128, 86-100 Świecie
10.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Parkowa 12, 86-300 Grudziądz
11.	Schronisko z Usługami Opiekuńczymi dla Bezdomnych	ul. Polna 20, 87-140 Chełmża
12.	Schronisko dla Osób Bezdomnych Stowarzyszenia MONAR	ul. Czapliniecka 19, 97-400 Bełchatów
13.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Karolina 14G, 32-700 Bochnia
14.	Dom Pomocy Społecznej w Dobrzejewicach „Dom Kombatanta”	Dobrzejewice 62, 87-123 Dobrzejewice
15.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Grabowiecka 7, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
16.	Dom Pomocy Społecznej	ul. M. Wierzbńskiego, Inowrocław 88-100

17.	Dom Pomocy Społecznej Podobowice	Podobowice 49, 88-400 Żnin
18.	Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy w Pruszczu	ul. Łowińska 9, 86-120 Pruszcz

Źródło: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu.

IV ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Skupia się ona głównie na odpowiedzi na pytania: „Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, tzn. czy jest czynnikiem ułatwiającym, czy utrudniającym rozwój?”, „Jakie szanse i zagrożenia dla gminy płyną z jej kontaktów z bliższym lub dalszym otoczeniem?”. Analiza tych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jakościowa analiza obecnej sytuacji rodziny, dziecka i systemu wspierania rodziny oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

WSPARCIE RODZINY ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; • Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny; • Profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji wspierających rodzinę; • Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin dysfunkcyjnych; • Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym; • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezradność i niskie kwalifikacje opiekuńczo-wychowawcze; • Niski poziom świadomego rodzicielstwa; • Mały zasób lokali mieszkalnych na terenie Gminy Pruszcz; (mieszkań chronionych, socjalnych) • Niska gotowość rodzin do zmian stylu życia; • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucenie autorytetów; • Bierna postawa członków rodzin wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z

<ul style="list-style-type: none"> • Karta Dużej Rodziny; • Rozwinięta sieć instytucji wspierających rodzinę: OPS, GKRPA, PCPR, PPP, ośrodki zdrowia; • Oferta wsparcia psychicznego, psychologicznego i prawnego dla rodzin i osób przeżywających problemy; • Działalność placówek oświatowych; • Realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i domu” finansującego dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach; • Organizacja kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapii, z rodzin będących pod opieką GOPS; • Realizacja zajęć socjoterapeutycznych na terenie Gminy; • Organizacja warsztatów profilaktycznych dla dzieci podczas ferii; • Finansowanie Niebieskiej Linii – Pogotowia dla ofiar przemocy; • Inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia- „Aktywne Miasta”; • Prowadzenie działań mających na celu zachęcenie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych m. in. Koła Gospodyń Wiejskich; • Podejmowanie działań mających na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu m. in. „Szlachetna Paczka” • Usługi opiekuńcze; • Specjalistyczne Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi tzw. SUO; 	<p>placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyżnianiu sytuacji kryzysowych; • Zbyt duże obciążenie pracą pracowników instytucji pomocowych; • Zanik więzi społecznych i wartości rodzinnych;
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej przez rodziców; 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin; • Zaniedbania emocjonalne dziecka;

<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie się społecznego przyzwolenia na zjawisko przemocy domowej; • Wzrost umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia; • Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych; • Możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań; • możliwość podnoszenia kwalifikacji przez pracowników GOPS Pruszcz; • Dalszy rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami; • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym; • Tendencja spadkowa w gminie zjawiska przemocy w rodzinie; 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę); • Zanik więzi i tradycji rodzinnych; • Obniżanie się aspiracji życiowych; • Brak zainteresowania rodziców sposobem spędzania czasu wolnego przez dziecko; • Nasilenie negatywnych zjawisk: alkohol, narkotyki i inne środki odurzające; • Negatywne wzorce zachowań społecznych; • Wzrost agresji wśród dzieci i młodzieży; • Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży; • Rosnące zapotrzebowanie na udzielania wsparcia osobom starszym (zjawisko starzenia się społeczeństwa) i niepełnosprawnym; • Wypalenie zawodowe pracowników.
--	--

V. CEL GŁÓWNY PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024-2026

CEL STRATEGICZNY PROGRAMU: Rozwój zintegrowanego wsparcia na rzecz rodzin zagrożonych lub przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cel strategiczny będzie realizowany przez:

1. Kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny,
2. Tworzenie nowych oraz doskonalenie dotychczasowych form pomocy rodzinie,
3. Aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny,
4. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka,
5. Wspieranie rodzin przez asystentów rodziny.

Priorytetem w prowadzeniu wsparcia dla rodzin jest utrzymanie systemu rodzinnego w całości, przy kierowaniu się nadrzędną zasadą dobra dziecka. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno następować po wyczerpaniu wszelkich form pomocy jego rodzicom. W związku z tym wszelkie działania powinny zmierzać do poprawy sytuacji w rodzinie, tak aby było możliwe pozostanie dziecka w rodzinie naturalnej.

Realizacja celu strategicznego będzie dokonywana poprzez realizację 5 celów operacyjnych:

CEL STRATEGICZNY 1.: WIELOASPEKTOWY ROZWÓJ RODZIN

CELE I HARMONOGRAM WDRAŻANIA PROGRAMU.

CEL STRATEGICZNY 1.: WIELOASPEKTOWY ROZWÓJ RODZIN				
Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Wskaźniki realizacji zadań	Wykonawcy i partnerzy	Harmonogram realizacji
Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem oraz potrzeb rodzin zamieszkujących w gminie.	<ul style="list-style-type: none"> – przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach, – udzielanie wsparcia rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej, • współpraca instytucji na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba monitorowanych rodzin objętych pomocą, pracą socjalną, poradnictwem specjalistycznym, terapią/mediacją 	UMiG RG GOPS GKPiRPA ZI placówki oświatowe Policja placówki ochrony zdrowia	2024 – 2026
Działania wspierające rodzinę w podejmowaniu i utrzymaniu zatrudnienia.	<ul style="list-style-type: none"> – szkolenia zawodowe zwiększające szanse na rynku pracy – zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób bezrobotnych w gminie, – liczba ofert pracy, – liczba mieszkańców gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia 	GOPS UMiG PUP NGOs lokalne media	2024 – 2026
Wsparcie finansowe dla rodzin mających trudną sytuację materialną.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa sytuacji socjalno-bytowych rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba rodzin objętych pomocą, 	GOPS UMiG	2024 – 2026

		<ul style="list-style-type: none"> – liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych 		
Realizacja dodatkowych form spędzania czasu wolnego na rzecz rodzin ubogich	<ul style="list-style-type: none"> – dodatkowe wsparcie dla rodzin z dziećmi, – rozszerzenie oferty pomocowej dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, – sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba rodzin, dzieci korzystających, – formy udzielonego wsparcia – liczba i rodzaj podjętych działań 	<p>Jednostka koordynująca:</p> <p>GOPS,</p> <p>Partnerzy:</p> <p>Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Pruszcz , NGOs, placówki oświatowe, świetlice, jednostki rekreacyjno-sportowe, placówki kultury</p>	2024 – 2026
Promocja pozytywnych wzorców oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich .	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie kreatywności rodzicielskiej poprzez działania podnoszące aktywność, zaradność życiową/kompetencje rodzinne 	<ul style="list-style-type: none"> – ilość osób objętych działaniami edukacyjnymi 	<p>GOPS</p> <p>UMiG</p> <p>GKPiRPA</p> <p>placówki oświatowe</p>	2024 – 2026

			placówki kultury świetlice NGOs PPP	
Zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego/prawnego), terapii rodzinnej i mediacji.	<ul style="list-style-type: none"> – udzielanie kompleksowego wsparcia mieszkańcom Miasta i Gminy Pruszcz, – przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach, – zapewnienie mieszkańcom Gminy możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy specjalistów m.in. psychologa, pedagoga, psychoterapeuty, radcy prawnego 	– liczba osób korzystających ze wsparcia, liczba udzielonych porad	GOPS UMiG PCPR PPP	2024 – 2026
CEL STRATEGICZNY 2.: ZAPEWNIENIE WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY W GMINIE PRUSZCZ				
Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Wskaźniki realizacji zadań	Wykonawcy i partnerzy	Harmonogram realizacji
Działania podnoszące poziom jakości kształcenia w placówkach oświatowych.	<ul style="list-style-type: none"> – podwyższenie kwalifikacji kadr pedagogicznych – osiąganie lepszych efektów kształcenia 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba szkoleń i kursów dla nauczycieli – liczba uczestników – liczba i rodzaj pozyskanego wyposażenia dla szkół 	UMiG placówki oświatowe PPP	2024 – 2026

	<ul style="list-style-type: none"> – podniesienie poziomu wiedzy uczniów szkół na terenie gminy 			
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, – liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie rodzinnym 	UMiG RG GOPS	2024 – 2026
Wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa bezpieczeństwa socjalnego osób samotnie wychowujących dzieci – podniesienie jakości życia i komfortu osób samotnie wychowujących dzieci – zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach niepełnych równych szans życiowych – przeciwdziałanie marginalizacji osób samotnie wychowujących 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba rodzin niepełnych na terenie gminy objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, – rodzaj podejmowanych działań mających na celu wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci 	UMiG GOPS placówki oświatowe	2024 – 2026
Prowadzenie indywidualnych zajęć dla uczniów niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> – wyrównywanie szans edukacyjnych – podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba uczniów objętych nauczaniem – liczba godzin 	UMiG placówki oświatowe	2024 – 2026
Realizacja programów profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie pożądanych postaw i zachowań wśród dzieci i młodzieży, – podnoszenie świadomości 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób uczestniczących w poszczególnych programach profilaktycznych 	Realizatorzy: Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ds.	2024 – 2026 zadanie ciągłe

	<p>rodziców w zakresie zagrożeń dotyczących dzieci i młodzieży m.in. dotyczących uzależnień, cyberprzemocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie dzieci, młodzieży i ich rodziców z ofertą pomocową w sytuacji kryzysowych 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj programów profilaktycznych 	<p>Przeciwdziałania Narkomanii Urząd Miasta i Gminy Pruszcz, GOPS Partnerzy: Placówki oświatowe, PPP</p>	
<p>Wspieranie świadomego ukierunkowania przez uczniów swoich działań na dalsze rozwijanie uzdolnień w zakresie umiejętności umysłowych, fizycznych, artystycznych i społecznych w tym promowanie uczniów uzdolnionych/utalentowanych i organizowanie zajęć pozalekcyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – motywowanie uczniów zdolnych do rozwijania swoich pasji – poprawa atrakcyjności oferty edukacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj zajęć – liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> – UMiG – placówki oświatowe 	2024 – 2026
<p>Popularyzowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wzmacnianie kompetencji społecznych – wzmacnianie solidarności społecznej – kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży – poprawa funkcjonowania osób i grup, na rzecz których podejmowany jest wolontariat 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj zrealizowanych działań 	<ul style="list-style-type: none"> – placówki oświatowe – placówki kultury – GOPS – NGOs 	2024 – 2026
CEL STRATEGICZNY 3.: ZAPEWNIENIE RODZINOM I DZIECIOM BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO				

Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> – podwyższenie poziomu świadomości o wpływie stylu życia na stan zdrowia – poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj podjętych działań – liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> – UMiG – RG – placówki oświatowe i wychowania – przedszkolnego – jednostki sportowo-rekreacyjne – placówki kultury – GOPS – placówki ochrony zdrowia – NGOs – PPP – PSSE – NGOs – Kościoły 	2024 – 2026
Przeprowadzanie badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość szybszego reagowania na zagrożenie mające wpływ na stan zdrowia – poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zorganizowanych badań – liczba dzieci i młodzieży objętych badaniami stanu zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> – UMiG – RG – placówki oświatowe i wychowania – przedszkolnego – placówki ochrony zdrowi 	2024 – 2026
Organizowanie bezpłatnych badań dla mieszkańców gminy	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość szybszego reagowania na zagrożenia mające wpływ na stan zdrowia – poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj zorganizowanych badań – liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> – UMiG – RG – placówki ochrony zdrowia 	2024 – 2026
Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród	<ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba procedur Niebieska Karta 	<ul style="list-style-type: none"> – ZI – GKP i RPA – GOPS 	2024 – 2026

rodziców w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży oraz przeciwdziałanie przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa komfortu funkcjonowania rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób i rodzin korzystających z pomocy z powodu przemocy w rodzinie – liczba podjętych działań – liczba podjętych interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> – placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego – Policja – PCPR 	
Współpraca z Policją w zakresie monitorowania i patrolowania obszarów gminy, w których mogą się kumulować zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rodzin i dzieci – eliminowanie potencjalnych zagrożeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców gminy – wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba podjętych działań – liczba podjętych interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> – UMiG – RG – Policja 	2024 – 2026
Zapewnienie rodzinom, dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na drodze poprzez realizację odpowiednich inwestycji w infrastrukturze dróg wiejskich.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa bezpieczeństwa rodzin i dzieci – podniesienie komfortu życia mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zrealizowanych inwestycji drogowych 	<ul style="list-style-type: none"> – UMiG – RG 	2024 – 2026
CEL STRATEGICZNY 4.: INTEGROWANIE I DOSKONALENIE LOKALNEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZIN				
Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną.	<ul style="list-style-type: none"> – podwyższenie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników instytucjonalnej pomocy społecznej, członków ZI 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj odbytych szkoleń 	<ul style="list-style-type: none"> – GOPS – PCPR – ROPS 	2024 – 2026

	i GKRPA. <ul style="list-style-type: none"> • podwyższenie skuteczności świadczonej pomocy – poprawa funkcjonowania rodzin i dzieci objętych wsparciem 			
Integrowanie działań na rzecz rodzin i dzieci w gminie poprzez współpracę jednostek organizacyjnych gminy, GKRPA, placówek ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i Kościołów.	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci w gminie – zapobieganie marginalizowaniu i wykluczeniu społecznemu rodzin – skuteczniejsze motywowanie do zmiany w rodzinach przeżywających trudności – wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach dotkniętych problemami 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba i rodzaj podjętych działań – liczba spotkań przedstawicieli poszczególnych podmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> – UMiG – RG – GOPS – GKRPA – ZI – placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego – placówki kultury – jednostki rekreacyjno-sportowe – placówki ochrony zdrowia – NGOs – Kościoły 	2024 – 2026
Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie – poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba spotkań ZI – liczba grup roboczych – liczba procedur Niebieska Karta 	<ul style="list-style-type: none"> – UMiG – podmioty, których przedstawiciele wchodziły w skład ZI 	2024 – 2026

Legenda

UMiG – Urząd Miasta i Gminy

RG – Rada Gminy

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GKPiRPA – Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Pruszcz

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

NGOs – organizacje pozarządowe

VI REALIZACJA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

1. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024- 2026 w Gminie Miejsko – Wiejskiej Pruszczy są:

- 1) środki własne z budżetu gminy;
- 2) środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w programie;
- 3) środki pozabudżetowe pozyskane na zadania związane z realizacją Programu: dotacje celowe z budżetu państwa, dotacje na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz inne środki zewnętrzne, np. środki unijne.

2. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 są instytucje i podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny, w szczególności rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz inne podmioty realizujące działania na rzecz wspierania rodziny. Przy realizacji Programu współpracować powinny podmioty publiczne oraz podmioty niepubliczne.

3. OCZEKIWANE REZULTATY

Spodziewanymi rezultatami realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w latach 2024-2026 są:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i przywrócenie im zdolności do wypełniania obowiązków rodzicielskich;
2. Ograniczenie występowania zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami, w tym rodzin z problemem przemocy w rodzinie, rodzin z uzależnieniami;
3. Współpraca rodziców z instytucjami w celu powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej;
4. Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie dostępnych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych;
5. Rozwijanie współpracy instytucji podmiotów i organizacji pozarządowych na rzecz wspierania dziecka i rodziny.

VII MONITORING, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Przedmiotem ewaluacji Programu będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników realizacji zadań. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji, planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas realizowanych. Dla skutecznej realizacji założonych w programie działań, prowadzenia ewaluacji i monitoringu realizacja Programu winna opierać się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, innymi podmiotami oraz organizacjami. Realizatorzy zadań, wskazani w niniejszym Programie, zobowiązani są do przekazywania informacji i danych, niezbędnych do opracowania rocznych sprawozdań z realizacji Programu, Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Pruszczu, jako instytucji koordynującej realizację Programu i odpowiedzialnej za przygotowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu. Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

VIII PODSUMOWANIE

Przedstawione w Programie działania mają charakter subsydiarny, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo - wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny podmiotów, przy współpracy i współdziałaniu ze strony rodzin, gdyż osiągnięcie zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany sytuacji i przezwyciężenia trudności.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Obszary, w których należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, w celu poprawy jakości życia i kondycji rodzin terenu gminy Pruszcz.....	9
Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023.....	13
Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023.....	13
Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe będące w posiadaniu gminy w latach 2021-2023.....	14
Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2023.....	15
Tabela 6. Bezrobotni w gminie Pruszcz w latach 2021-2023.....	16
Tabela 7. Przestępstwa stwierdzone na terenie Miasta i Gminy w 2021-2023.....	16
Tabela 8. Jakie Pani/Pana zdaniem należałoby podjąć działania w celu poprawy życia mieszkańców gminy?.....	17
Tabela nr 9. Wybrane formy pomocy udzielanej w latach 2021-2023.....	19
Tabela nr 10. Rodziny korzystające z pomocy w latach 2021-2023 ze względu na powody przyznania pomocy.....	20
Tabela nr 11. Praca socjalna w latach 2021-2023	22
Tabela nr 12. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2021-2023.....	25
Tabela nr 13. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2021-2023.....	26
Tabela nr 14. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2023.....	27
Tabela nr 15. Rodziny objęte pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2023..	27
Tabela 16. Piecza zastępcza w gminie w latach 2021-2023.....	28
Tabela 17. Asystenci rodziny w gminie w latach 2021-2023.....	30
Tabela 18. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2021-2023.....	31
Tabela nr 19. Zasoby Gminy Miejskiej Pruszcz działające w obszarze wspierania rodziny mające siedziby na terenie miasta Pruszcz.....	32
Tabela nr 20. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2023.....	34
Tabela nr 21. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystają mieszkańcy gminy Pruszcz m.in.....	35

Wykres 1. Struktura ankietowanych według kryterium płci.....	7
Wykres 2. Struktura ankietowanych według kryterium wieku.....	7
Wykres 3. Problemy, które uwidaczniają się w gminie i rzutują na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, według ankietowanych.....	8
Wykres 4. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną w gminie?.....	10
Wykres 5. Czy Pani/ Pana zdaniem oferta opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?.....	10
Wykres 6. Czy Pani/Pana zdaniem oferta opieki w żłobkach w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?.....	11
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w gminie?.....	11
Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia ofertę gminy w zakresie sportu i rekreacji?.....	11
Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia funkcjonalność i jakość w zakresie ochrony zdrowia w gminie?.....	12